

När din huvudman har personlig assistans

Val av assistansanordnare

Den som är beviljad personlig assistans kan välja att köpa personlig assistans från en assistansanordnare (till exempel kommunen, ett kooperativ eller ett assistansbolag med tillstånd) eller att själv anställa sina personliga assistenter.

Om en huvudman inte förstår vad saken gäller är det gode mannen, inte tex. huvudmannens familj, som bestämmer om assistansanordnare ska anlitas eller inte. Vid förvalterskap bestämmer förvaltaren oavsett om huvudmannen förstår eller inte.

Överförmyndarnämnden rekommenderar att ställföreträdare anlitar en assistansanordnare. Detta för att huvudmannen ska få så bra assistans som möjligt, öka insynen i huvudmannens liv och för att minska riskerna för fel vid utbetalning av assistansersättning. Ställföreträdaren och/eller huvudmannen kan drabbas ekonomiskt av återbetalningskrav. När det finns en assistansanordnare ska assistansersättning och kostnad för assistans inte redovisas i årsräkningen till överförmyndarnämnden. Detta då assistansersättningen inte betalas till huvudmannen och inte hanteras av ställföreträdaren.

Redovisning till överförmyndarnämnden

Om en ställföreträdare väljer att själv anställa assistenter ska ställföreträdaren se till att assistansersättningen betalas till ett separat konto i huvudmannens namn där bara assistansersättningen hanteras, ett assistanskonto. Detta konto ska inte vara spärrat. Från assistanskontot ska ställföreträdaren sköta betalning av löner, skatt, arbetsgivaravgifter och administrativa kostnader för assistansen.

Ställföreträdaren ska inte anställa sig själv som personlig assistent eller administratör. Du får inte arvode som ställföreträdare för att du utför arbetsuppgifter som rör assistansen, som du hade kunnat anlita någon annan att utföra.

Assistansersättningen får aldrig betalas ut till ett konto som tillhör ställföreträdaren personligen. Överförmyndarnämnden bedömer att det innebär otillåten sammanblandning av huvudmannens och ställföreträdarens ekonomi. Även om Försäkringskassan tidigare har betalat ut assistansersättning till ställföreträdarens privata konto ska detta ändras så att ersättningen går till ett assistanskonto i huvudmannens namn eller direkt till assistansanordnare.

Om det finns ett assistanskonto i huvudmannens namn ska det redovisas i årsräkningen. Ställföreträdaren ska lämna kontoutdrag för assistanskontot för hela redovisningsperioden tillsammans med årsräkningen. Det underlättar granskningen av din årsräkning om du redovisar assistanskontot i rutan för ”övriga tillgångar”, då redovisar du inte in- och utbetalningar som inkomster och utgifter i årsräkningen. Se bild på nästa sida.

Att ha ett assistanskonto är ett undantag från principen att en god man bara får ha hand om ett av huvudmannens konton. Att pengarna för assistansersättning ska finnas på ett separat konto beror på att det finns likheter med att driva ett företag att sköta assistansersättningen och att dessa pengar inte ska sammanblandas med huvudmannens övriga tillgångar.

